

Πολιτισμός

Η Πέρσα Κουμούτση στο CRETALIVE

Συνέντευξη με αφορμή το τελευταίο της βιβλίο

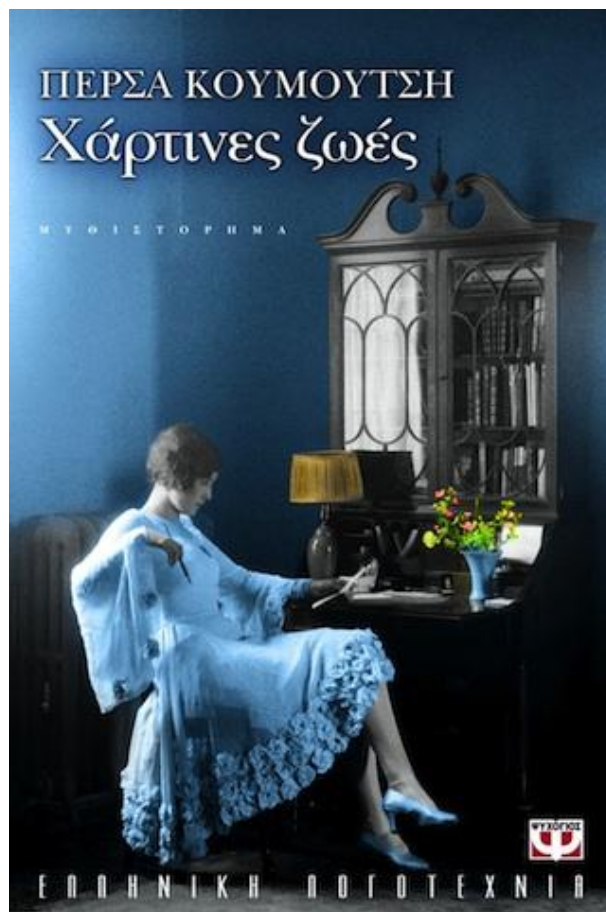
Συνεντευξη στη Μαρία Ζαβιανέλη

«Οι πιο σημαντικοί συγγραφείς του κόσμου απευθύνονται στο μέσο άνθρωπο χωρίς να υπερβάλλουν ή να τον χειραγωγούν'. Μόνο θέτουν ερωτήματα, ο καθένας με τον δικό του ιδιαίτερο τρόπο, κι αφήνουν τους 'αποδέκτες' τους να προβληματιστούν και να αναρωτηθούν για το ένα ή το άλλο» λέει η συγγραφέας Πέρσα Κουμουτση στο CRETALIVE με αφορμή το τελευταίο της βιβλίο και επισημαίνει ότι το βιβλίο παραμένει ο ισχυρός πόλος πνευματικής ανάπτυξης

Η ΠΕΡΣΑ ΚΟΥΜΟΥΤΣΗ γεννήθηκε στο Κάιρο. Ήρθε στην Ελλάδα αφού τελείωσε τις σπουδές της στο Αιγυπτιακό Πανεπιστήμιο Καΐρου. Τα πρώτα χρόνια δίδαξε στη μέση και ανώτερη εκπαίδευση, ενώ από το 1993 ασχολήθηκε επαγγελματικά με τη λογοτεχνική μετάφραση από τα αραβικά και τα αγγλικά. Εκτός από έργα αγγλόφωνων συγγραφέων, έχει μεταφράσει το μεγαλύτερο μέρος του έργου του Αιγύπτιου νομπελίστα λογοτέχνη Ναγκίμπ Μαχφούζ από τα αραβικά, καθώς και έργα άλλων Αράβων, όπως και αραβική ποίηση. Στο μεταφραστικό της έργο συγκαταλέγεται και η μετάφραση του Κορανίου, ενώ το 2001 τιμήθηκε για το σύνολο των μεταφράσεών της με το Διεθνές Βραβείο Καβάφη. Το 2006 το αιγυπτιακό κράτος της απένειμε μετάλλιο τιμής για τη συνεισφορά της στην προώθηση και προβολή της αιγυπτιακής και αραβικής λογοτεχνίας γενικότερα. Από τις Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ κυκλοφορούν επίσης τα μυθιστορήματά της ΔΥΤΙΚΑ ΤΟΥ ΝΕΙΛΟΥ και ΚΑΦΕ ΚΛΕΜΕΝΤΕ.

Η συνέντευξη έχει ως εξής:

-Οι «Χάρτινες ζωές» είναι ένα βιβλίο που πραγματεύεται τη ζωή τριών γυναικών και τη σχέση τους με τον έρωτα και την ελευθερία. Πώς αποφασίσατε να ασχοληθείτε με αυτό το θέμα;

Η γυναίκα ως οντότητα, ως φορέας ιδεών και συναισθημάτων, ως άτομο που μάχεται στη ζωή ανέκαθεν με απασχολούσε. Το κατά πόσο έχει καταφέρει να είναι πραγματικά ελεύθερη σήμερα, είναι ένα ερώτημα που πρέπει να απασχολεί την κάθε γυναίκα. Έπειτα, έτυχε να κάνω μια έρευνα για τη γυναίκα και τη λογοτεχνία στην Ελλάδα, από τις αρχές του αιώνα ως το τέλος του και διαπίστωσα, ότι η γυναίκα ως δημιουργός, αλλά και ως ηρωίδα στη λογοτεχνία δε σταμάτησε να παλεύει για τα αυτονόητα,

κυρίως για το αυτεξούσιο της , την ελευθερία της, οι συνθήκες, όμως, κυρίως οι κοινωνικές, την εμπόδιζαν. έτσι αποφάσισα να γράψω κάτι πάνω σε αυτό και να το προσαρμόσω στη δική μας εποχή.

- Πως θα περιγράφατε τις 3 κεντρικές ηρωίδες του βιβλίου:

Η Μαριάνθη Αδάλογλου είναι μια κλασική, συμβατική γυναίκα που θυσιάζει τα όνειρα και τις επιδιώξεις της για χάρη της οικογένειας της. Η Βικτωρία, είναι μια επαναστάτρια την εποχή του εμφυλίου που δραπετεύει από τις φυλακές ανάνηψης αφού σκοτώνει, ή πιστεύει ότι σκοτώνει τον δεσμοφύλακα της και μεταμφιεσμένη ως άντρας ταξιδεύει στο Λένινγκραντ της Ρωσίας όπου αποποιείται το παρελθόν της και αρχίζει μια νέα ζωή με νέα ταυτότητα. Εκεί συνάπτει σχέση με τον Ρώσο καθηγητή της. Καρπός του θεαλλώδους έρωτα τους είναι η Ανθή, που αποτελεί την τρίτη και κεντρική ηρωίδα του βιβλίου. Η Ανθή μεγαλώνει με τη Μαριάνθη αφού η μητέρα της, αρνείται να ανταποκριθεί στα μητρικά της καθήκοντα για λόγους που θα ανακαλύψετε στο βιβλίο. Κουβαλώντας την ιστορία των δυο γυναικών που την σημάδεψαν, θα προσπαθήσει να βρει τη δική της ταυτότητα, τα δικά της θέλω, την δική της ψυχική Ιθάκη.

- Και ο τίτλος; Τι κρύβει; Γιατί ...χάρτινες οι ζωές;

- Το χαρτί έχει τη σημειολογία του εφήμερου, του εύθραυστου, αυτού που καταστρέφεται εύκολα. Χάρτινες ζωές είναι οι ζωές των γυναικών που μπήκαν στο περιθώριο, λόγω καταστάσεων ή παρέλευσης του χρόνου και δεν έχουν μείνει από αυτές παρά μόνο οι σκόρπιες αναμνήσεις τους αποτυπωμένες πάνω σε μια φωτογραφία- σε ένα κομμάτι χαρτί. Τώρα, βέβαια, με τη νέα τεχνολογία, το χαρτί έχει σχεδόν αχρηστευτεί, αλλά το βιβλίο μου διαδραματίζεται, κυρίως κατά τις δεκαετίες του 30 του 50 αλλά και του 80, όταν οι υπολογιστές δεν ήταν ακόμα τόσο διαδεδομένοι. Ο τίτλος ανταποκρίνεται επίσης και σε δύο καίρια ερωτήματα που θέτω στο βιβλίο: τι απ' αυτά που βιώνουμε φέρει τη σφραγίδα του αληθινού και τι είναι χάρτινο, έτοιμο να υποστεί την επέλαση του χρόνου και να υποκύψει;; Και πόσο ικανή είναι μια σχέση να διαλυθεί μέσα στο χρόνο ή να αντέξει σ αυτόν;

-Ας γυρίσουμε πίσω στα μικράτα σας ποιο βιβλίο σας είχε ενθουσιάσει τότε;

-Στην εφηβική μου ηλικία έτυχε να διαβάσω το επικό βιβλίο «Πόλεμος και Ειρήνη» του Λ. Τολστόι. Συγκλονίστηκα τόσο πολύ που έκτοτε το διάβασμα έγινε αναπόσπαστο κομμάτι της ζωής μου. Τότε ήταν που αποφάσισα να ασχοληθώ με τη λογοτεχνία. έτσι όχι μόνο τη σπούδασα σε δυο γλώσσες, αλλά αφιέρωσα και το μεγαλύτερο μέρος της ζωής μου σε αυτήν, άλλοτε μεταφράζοντας έργα μεγάλων συγγραφέων και άλλοτε γράφοντας η ίδια.

- .Ποιο βιβλίο σας έκανε εντύπωση τον τελευταίο καιρό;

-δεν υπάρχει ένα συγκεκριμένο βιβλίο και θα αδικούσα αρκετά αν αναφερόμουν σε ένα ή δυο τίτλους. Θα πωσ ότι τα βιβλία που με εντυπωσιάζουν είναι αυτά που αγγίζουν εξίσου τον μέσο αναγνώστη αλλά και ένα πιο απαιτητικό με πιο εξειδικευμένες γνώσεις χωρίς να 'κάνει εκπώσεις' στην ποιότητα, αλλά ούτε ανούσιες υπερβάσεις. Οι πιο σημαντικοί συγγραφείς του κόσμου απευθύνονται στο μέσο άνθρωπο χωρίς να υπερβάλλουν ή να τον χειραγωγούν'. Μόνο θέτουν ερωτήματα, ο καθένας με τον δικό του ιδιαίτερο τρόπο, κι αφήνουν τους 'αποδέκτες' τους να προβληματιστούν και να αναρωτηθούν για το ένα ή το άλλο.

- . Ο καλλιτέχνης ζει μες στο όνειρο του." Κ.ΚΑΒΑΦΗΣ. Συμφωνείτε μαζί του;

-Ναι, συμφωνώ απολύτως. συχνά το όνειρο που περιγράφουμε είναι πιο αληθινό από την ίδια την πραγματικότητα. Άλλωστε, είναι ο 'κόσμος' που επιλέγουμε εμείς οι ίδιοι να δημιουργήσουμε και να δράσουμε μέσα σε αυτό.

- Τι έχετε να πείτε για την λεξιπενία της σημερινής νεολαίας .Πως μπορεί να βοηθήσει η λογοτεχνία; Είναι σίγουρο ότι το λογοτεχνικό βιβλίο ανοίγει υγιείς ορίζοντες , χαρίζει φως και αισιοδοξία .Όμως τα ποσοστά των Ελλήνων που διαβάζουν είναι δυστυχώς απογοητευτικά .Την άποψη σας.

-Η λεξιπενία είναι ένα φαινόμενο που απαντάται παντού, όχι μόνο στην Ελλάδα. σίγουρα ένα λογοτεχνικό βιβλίο βοηθά, αλλά δεν είναι αρκετό, χρειάζεται λογοτεχνική παιδεία. Η λογοτεχνία διδάσκεται εντελώς αποσπασματικά στα σχολεία μας, έτσι είναι εύκολο να διαμορφωθούν τάσεις που επηρεάζουν σε μεγάλο βαθμό τη γενική αντίληψη για το τι σημαίνει λογοτεχνία. Το αποδίδω επίσης στο γεγονός ότι το βιβλίο δεν είναι προσβάσιμο αγαθό σε όλες τις κοινωνικές ομάδες, το κόστος του είναι συχνά είναι αποτρεπτικό.

- Τελικά κινδυνεύει το τυπωμένο σε χαρτί βιβλίο από την εισβολή της τεχνολογίας;

-Κανείς δεν μπορεί να σταματήσει την εξέλιξη. κάποια στιγμή θα γίνει και αυτό. Ήδη, μια όχι ευκαταφρόνητη μερίδα αναγνωστών επιλέγουν το ηλεκτρονικό βιβλίο έναντι του τυπωμένου. Παρόλα αυτά το χαρτί δε θα εκλείψει εντελώς, τουλάχιστον, όχι άμεσα.